

# REVISTA ECONOMICĂ

**ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC**

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarlon Roman Nr. 1-3

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi Lei 1500.—; pt. particulari Lei 800.—; pentru funcționarii publici și particulari Lei 500.—. În străinătate Lei 2000.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm.  Lei 20.—Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**Redactor responsabil: **Dr. Mihai Velicu****S u m a r u l :**

Spațiile vitale. — Reclamă și propagandă. — Finanțe franceze. — Bursa. — Dela „Solidaritatea”: Contracte de împrumut garantate cu ipotecă. — *Cronica*: Registrul de casă. Banca Națională a României. Petroșani S. A. Industria de petrol. Producțiunea cafelei. Recolta anulului 1943. Exploatarea societăților (bunurilor) străine. Calculul cotizațiilor. Import-export. Pensii de bătrânețe. O nouă linie ferată. Transferări de populație. Arderea hârtiei. Impunerea cheltuielilor de reprezentare. Formalism. Surogat de carne. — *Bilanțe*: „Banca Poporală”, Arpașul de jos. „Solidaritatea”. asociațiune de institute financiare ca însoțire, Sibiu. „Olteana”, s. p. a. în Diștea de jos.

## Spațiile vitale.

Dela începutul emiterii nouilor principii de existență pentru țările suprapopulate, se părea că aceste principii stau în serviciul unor anumite egoisme. Va să zică, spații vitale să nu existe și pentru popoare cu spații mai puțin populate? Vedeam doară, că după îndemnul altor națiuni, și Polonezii, ba chiar și Românii puneau anumite postulate coloniale înainte de actualul războiu. Noi stăm pe punctul de vedere al drepturilor egale. O țară care azi nu e suprapopulată, poate să devină ca atare în timp relativ scurt. Atunci unde să se mai poată extinde, dacă alte țări mai puternice au luat-o înaintea lor?

În anticitate, ca și azi, spațiile vitale trebuiau câștigate și apărate, sau dacă o expansiune nu era posibilă, se impunea un echilibru al natalității, în raport cu spațiul disponibil.

La Romani organizația de stat centralistă a împins spațiul vital departe

peste granițele naturale ale Italiei, până ce nu s'a oprit de rezistența unor popoare față de cari o pătrundere era imposibilă, deoarece aveau la spate spații imense de retragere, un vid strategic necunoscut de Romani, după cum am experiat și noi în zilele noastre, în spațiul de est al Europei.

La Elini dezvoltarea statelor a urmat un curs pe baze federale, fiecare oraș cu împrejurimea sa, formând o unitate autonomă mai mult sau mai puțin întinsă. În spațiile acestea mici populațiunea atinse în curând saturațiunea maximă și sociologii lor, în frunte cu Platon și alți savanți ai vremurilor de atunci, propovăduiau în loc de expansiune, o restricțiune a natalității, îndată ce solul nu mai putea nutri o populațiune mai numeroasă.

Au urmat apoi alte vremuri, cu alte principii. Creștinismul a modificat în mod radical principiile morale și aceasta s'a resimțit și în așezarea structurii sociale. Dacă în anticitate suprimarea cu forța a unor vieți de om, părea a fi un rezon de stat, religia creștină care ajunsese în Evul Mediu atot stăpânitoare și în viața de stat, condamna acest procedeu ca imoral. Descoperirea Americii și a altor spații economice încă neexploatate, a fost un suport pentru această evoluție. Cu toate acestea teoreticienii Evului Mediu aveau deja anumite îngrijorări ce privește creșterea la infinit a populațiunei și admiteau, că ea poate fi o forță pentru stat, însă între anumite

împrejurări și o mizerie. O creștere a populației produce o tensiune atât în interior cât și în exteriorul țării, și dacă populațiunea prisositoare nu mai are mijloace de traiu în interiorul țării, sau nu se poate scurge spre alte spații, atunci urmează crize sociale și războaie cari verifică teoria.

În epoca modernă au fost și teoreticieni, în frunte cu Adam Smith, cari credeau că echilibrul dintre populațiune și producțiune se regulează în mod automat de natura lucrurilor. Natura se îngrijește că dacă crește populațiunea, să crească și mijloacele de traiu. Alții iară, ca Quesnay, fondatorul școlii fiziocrate, nu se bizuiau pe pronia cerească, și insistau mai mult asupra majorării mijloacelor de existență decât asupra creșterii populațiunii. Economistul Say, unul dintre cei mai de frunte doctrinari al liberalismului, era de părere, că trebuie să ne îngrijim numai de majorarea producțiunii pentru ca în mod automat să se producă și creșterea populațiunii.

Dar au fost doctrinari cari s'au întors în oareșicare formă, iarăși la teoriile din anticitate și propuneau pentru fericirea omenirii, nu o majorare a producțiunii, ci o reducere a natalității. Aceștia nu recomandă stânca tarpeiană ci mijloace mai morale. Astfel Malthus, în opul său despre principiul populațiunii, propune abstenență dela căsătorie. După teoria sa creșterea populațiunii merge în ritm geometric, pe când a producțiunii numai în ritm aritmetic. După observațiile sale de atunci (a. 1766—1834) populațiunea unei țări se dublează în timp mediu de 25 ani.

Din cele de mai sus rezultă, că viitorul aparține popoarelor cu vaste spații vitale. Aceste le găsim în Africa, Australia, însă mai cu seamă în America și Asia de Nord care aparține Rusiei.

În Africa avem azi trei țări autohtone, cari fac numai o mică parte a continentului. Dintre acestea Egiptul nu oferă decât un spațiu foarte limitat pentru populațiune. O fâșie îngustă în partea de jos a Nilului, pe ambele sale maluri, este spațiul pe care se înghemuesc azi 14 mil. de oameni. Abisinia are un teritoriu disproportionat de mare pentru cele 10

mil. locuitori ai săi, iar Liberia, al treilea stat independent, la un teritoriu cât a treia parte din România, are 2½ mil. locuitori, va să zică un spațiu vital foarte mare în proporție.

Restul continentului îl formează diferite colonii ale Europeanilor. Africa se vede a fi predestinată pentru colonizările viitoare ale statelor europene. Poate că războiul actual s'ar fi putut evita, dacă Germania își primea înapoi coloniile din Africa. Celelalte continente nu pot veni în combinațiune. Doctrina lui Monroe a declarat ambele Americi de domeniul Americanilor, iar Australia formează un imens spațiu vital pentru cele 12 mil. locuitori anglo-saxoni ai săi. Japonia formulează deja acuma pretențiuni asupra ei, ca făcând parte din moștenirea sa din Pacific.

Ce va putea face Europa de după războiu, în fața acestor organizațiuni vaste geopolitice? Cum va putea rezista acest mic continent, divizat într'o mulțime de țări și țărișoare, toate cu ambiții de independență? Aceasta este problema pe care și-o pun azi economiștii europeni. Ei ajung la soluția lui Napoleon: o Pan-europă, sau o Nouă Europă după doctrina socialistă-națională.

Ce va pretinde această Nouă Europă dela componentele sale? Perspectivele nu sunt chiar ademenitoare pentru obișnuitele soluții individualiste. Se va cere adevărat, să se renunțe la unele principii cari până acuma au format baza străduințelor de independență. Acestea sunt acuma — în interesul nouilor teorii — stigmatizate de „meschine” și nemai corăspunzând „vederilor moderne”. Nu va mai fi vorba de independență etnică, ci se va cere ca să se renunțe la anumite „interese locale”, pentru a ceda „interesului general european”. Astfel se va face trecerea dela complexul statelor naționale la acela al complexului statelor de interes comun economic.

MERCATOR.

Goliți podurile casselor de orice fel de materii inflamabile.

Întodești un strat de nisip în podul caselor, pt. a împiedeca efectul bombelor incendiare.

## Reclamă și propagandă.

Timpurile de azi sunt pline de credințe și mișcări noi cari se definesc prin diferite — isme și — ologii. Toate acestea caută un public atent și gata de apreciere la justa valoare. Doctrine religioase, politice și sociale caută să-și asigure un public corespunzător. Acela care lucrează în această direcție, se află exact în situația unui comerciant care dorește ca lauda mărfurilor sale să ajungă cât mai insistent la urechile cumpărătorului cu tot vavilonul ridicat de concurență.

Comerciantul care ține să fie cunoscut de o bună parte a lumii care îl înconjoară, dispune de diferite mijloace și metode pentru acest scop, cari pot fi grupate sub denumirea de reclamă.

Însă promovatorul unei doctrine sau a unei mișcări, poate că indus în eroare de larva și vulgaritatea unor așa numite specimene de iscusință pe cari le-a văzut, e peste măsură dispus să facă uz de lucruri cari nu pot fi și nu trebuie să fie cele mai eficiente arme din arsenalul său.

Gălăgia și vulgaritatea poate să facă impresie asupra mentalității cuiva, însă sunt tot atât de departe de adevărata reclamă ca o haină din ștofă englezească de una din celofibră.

O reclamă poate fi plină de demnitate, și cu toate acestea să fie și interesantă și convingătoare. În zilele noastre oameni de o rară inteligență se străduiesc să-i de-a tot mai mult acest caracter.

O altă părere greșită este, mai cu seamă printre persoane cari nu au făcut uz de ea, că reclama este o cheltuială de prisos. Natural că cu reclama se pot face cheltuieli tot așa de ușor ca și pe altă cale, dacă cheltuiala se face fără de niciun plan și fără de sfatul și asistența acelor cari se pricep la ea. Cu toate acestea reclama în sine nu constituie o cheltuială mai puțin justificată ca chiria unui birou sau salariul unui secretar.

Însă nu e ușor a stabili reclama ca o parte respectabilă și necesară din mecanismul propagandei. Fixarea detaliilor e o problemă destul de complicată; dar aceasta provine din cauza că mulți cari fac uz de reclamă au negociat și stabilit arcanele sale ei înșiși, fără sfătuitoari îndemânatici, așa că au contribuit mult la răspândirea părerii, că reclama e o risipă de parale.

Să luăm mai întâi numai reclama făcută prin presă — și aceasta este doar numai una din multele forme de publicitate.

Înainte de toate trebuie să alegem ziarul acelea cari sunt mai potrivite și sunt mai mult cetite de clasa socială la care facem apel, și cari publică cu cea mai mică cheltuială. Aceasta necesită o amplă cunoaștere a revistelor și ziarelor, circulația lor, clasa socială a cetitorilor, costul spațiului de publicare etc.

Formatul reclamei este o altă chestie importantă sub aspectul efectului celui mai mare posibil, pentru suma ce am plătit-o.

Textul și stilul reclamei asemenea trebuie considerat cu cea mai mare îngrijire, fiindcă chiar în acest punct, începătorii greșesc în multe cazuri.

O foarte mare atenție trebuie dată și imprimatelor, desemnurilor, ba chiar și chioșcurilor și locurilor de afișaj. Toate chestiunile acestea formează azi un studiu vast reprezentat de specialiști cari — mai cu seamă în orașele mari unde competiția e aprigă — sunt de mare folos pentru reușita propagandei.

## Finanțe franceze.

Imprejurările create de războiu permit numai din când în când o privire peste granițe în alte spații economice. Dintr'o statistică mai recentă constatăm că și în Franța scumpetea a mers, începând cu August 1939, într'un ritm ascendent. În genere însă valorile bancare au rămas sub nivelul de scumpete general al mărfurilor. În schimb acțiunile industriale s'au urcat cu mult peste prețul titlurilor bancare. Fenomenele aceste sunt constate și la noi.

Aceleași cauze cași în alte țări, au determinat și în Franța mlesorarea circulației economice, dar cu toate aceste băneli au putut lucra în a. 1942 cu beneficii satisfăcătoare.

Dăm mai jos rezultatele unor băneli cari au legătură cu bănelile din Transilvania:

„Crédit Lyonnais“ a realizat până la 31 Decembrie 1942 un beneficiu net de fr. 85.414.000 — față de 85.147.000 în a. 1941.

„Banque de Paris et des Pays Bas“ a avut în a. 1942 un beneficiu de fr. 37.659.000 — față de fr. 35.307.000 — în a. 1941.

„Banca Unirii Parisiene“ a avut în a. 1942 un beneficiu de fr. 34.778.000 — față de fr. 32.863.000 — din a. 1941.

„Banca Franței“ a avut în a. 1942 un beneficiu brut de fr. 1.322 milioane care a dat un net de fr. 510.419.000.

Făcând o comparație cifrică între aceste beneficii și ale băncilor noastre, beneficiul băncilor noastre apare în raport a fi cu mult mai mare, care provine probabil din diferența dintre valorile reale de curs.

În Franța dividendele sunt limitate prin lege, astfel încât statisticianul constată, că numai o foarte mică parte din beneficiile realizate au fost distribuite în formă de dividende.

Depunerile spre fructificare au crescut cu 20% față de a. 1941, însumând la 31 Iulie 1943 129.173 miliarde lei față de 114.933 miliarde lei la 31 Decembrie 1942. Cu toate acestea lichiditatea băncilor a rămas la un nivel foarte elastic. Astfel portofoliul de cambii a reprezentat la 31 Decembrie 1942, 79.4% din suma depunerilor. Numerarul de casă reprezenta 12% din depunerile. În Franța proporția aceasta este considerată ca excesiv de mare, dar o schimbare nu pare verosimilă, până ce investițiile în întreprinderi comerciale și industriale nu se vor normaliza.

De bunăseamă, că după încetarea ostilităților, băncile vor avea iarăși un rol principal în redresarea economiei țării, pentru care se pregătesc încă de acum cu forțe mari financiare.

Și în Franța, ea și la noi, s'au înființat unele bănci speciale pentru diferitele meserii și industrii, care finanțează întreprinderile respective.

Există și acolo un fel de „Consiliu Superior Bancar”, care supraveghează ordinea, disciplina și securitatea gestiunilor bancare.

Și între Bursa noastră și cea din Paris există analogii. Bursa pariziană preferă și ea valorile industriale față de cele bancare.

## Bursa.

Ca de obicei, în preajma sărbătorilor, Bursa a lucrat cu un volum foarte redus.

Prima săptămână a anului a fost un revers pentru toate valorile. Tendința a rămas în scădere.

Băncile au fost ocupate cu lucrările de încheierea anului, așa că tranzacțiunile noui au fost reduse. Aceasta s'a observat și la investițiile imobiliare și la împrumuturile pe gaj. La Depunerile spre fructificare și Conturile Curente creditoare se observă o urcare lentă.

Pușină activitate la majorările de capital, care par a fi ajuns la saturație.

În genere, atât băncile cât și industriile au încheiat anul trecut cu rezultate mulțumitoare.

Activitatea în sectorul creditelor o ilustrează mai bine creșterea portofoliului Băncii Naționale, care arată următoarea mișcare:

În Decembrie 1939	a fost de Lei	18.822 mli.
"	1940	" " " " 20.494 "
"	1941	" " " " 27.034 "
"	1942	" " " " 34.547 "
"	1943	" " " " 53.104 "

Amăsurat cerințelor care se impun azi pe teren filantropic, băncile și societățile comerciale și industriale, au continuat să contribuie în o largă măsură la alinarea nevoilor familiilor mobilizaților, mutilaților, văduvelor și orfanilor de război.

Dăm mai jos un tablou comparativ al cotațiilor unor hârtii de valoare:

	Cursul la 11 Ian. 1944.	
Renta înzestrării mlei	Lei 61.75	(67 *)
" " marți	" 74.—	(73.50)
Impr. Reîntregirei	" 64.—	(63.25)
B. N. R.	" 12.500.—	(17.000)
Bca Românească vechi	" 900.—	(1.175)
" " puț	" 910.—	
Banca de Credit Rom.	" 470.—	
" Com. Română	" 600.—	
Banca Com. Ital. și Română	" 610.—	(430)
Creditul Industrial	" 1.100.—	(1.425)
„Albina” — Sibiu	" 650.—	(500)
Bca de Sc. a Rom. vechi	" 520.—	(500)
Astra Română	" 3.000.—	(5.250)
Steaua Română	" 1.350.—	
Creditul Minter	" 980.—	(1.880)
I. R. D. P.	" 400.—	(655)
„Mica”	" 980.—	(1.770)
Gaz Metan	" 2.850.—	(2.950)
„Reșița”	" 1.040.—	(1.650)
Dacia-România	" 11.000.—	
Generală	" 3.200.—	
S. R. D.	" 2.075.—	(4.800)
S. T. B. optate	" 1.850.—	(4.650)
S. T. B. puț	" 1.700.—	
Telefoane optate	" 2.000.—	(2.400)
Radio optate	" 850.—	
Radio puț	" 800.—	
„Letea”	" 980.—	(1.450)
Cartea Românească	" 1.200.—	
Nitrogen optate	" 1.250.—	(1.760)

E. V.

\*) Cifrele din paranteză reprezintă cursurile dela începutul 1. Ianuarie 1943.

**Dela „Solidaritatea“.****Contracte de împrumut garantate cu ipotecă.**

În urma extinderii legislației române pe teritoriul Ardealului am întocmit un proiect de contract de împrumut cu garanție ipotecară conform textului de mai jos pe care îl recomandăm Băncilor din Ardeal:

**CONTRACT DE ÎMPRUMUT GARANTAT CU IPOTECĂ.**

Între subscriștii :

reprezentată prin domnii . . . . .  
(Mon. Of. Nr. . . . /19 . . . ) cu sediul în  
. . . . . strada . . . . . Nr. . . .  
pe de o parte în calitate de creditoare, și  
D. . . . . domiciliat în . . . .  
. . . . . strada . . . . . Nr. . . .  
pe de altă parte în calitate de debitor, a intervenit următorul contract :

1. Subscriștii . . . . . declarăm că am împrumutat în mod solidar dela . . . . .  
. . . . . sucursala . . . . .  
suma de Lei . . . . . adică Lei . . . . .  
pe care sumă recunoaștem că am primit o.

2. Pentru suma împrumutată am remis băncii creditoare bilete la ordin semnate de . . . . .  
. . . . .

Aceste bilete la ordin vor putea fi preschimbate, ori de câte ori banca creditoare va consimți la aceasta, pentru o scadență fixată de bancă. Banca creditoare poate consimți la schimbarea persoanelor giratare. Preschimbarea biletelor la ordin și înlocuirea persoanelor giratare nu constituie o novitație.

Banca creditoare este autorizată a sconta aceste bilete la ordin atât în țară cât și în străinătate.

3. Termenul de replătit al acestui împrumut este convenit la scadența biletelor la ordin. Acest termen se va considera prelungit de drept ori de câte ori banca creditoare va fi acceptat schimbarea biletelor la ordin oșune la scadență.

4. La acest împrumut va curge o dobândă de . . . . % care se plătește anticipat la ridicarea împrumutului, respectiv la preschimbarea biletelor la ordin. Banca creditoare va fi în drept să majoreze această dobândă, la orice eventuală preschimbare a biletelor la ordin în limitele maxime admise de lege. Dobânda stabilită sau eventual cea majorată conform legilor în vigoare, va curge până la deplina achitare a ca-

pitalului împrumutat. Aceasta prin derogare și la dispozițiile art. 581 din proc. civ.

5. Pentru garantarea capitalului împrumutat, a dobânzilor calculate până la efectua achitare a cheltulilor de executare și a onorarului de avocat, subscriștii debitori constituim în favoarea creditoarei . . . . . sucursala . . . . . dreptul de ipotecă pentru Lei . . . . . capital . . . . . dobânda convențională, Lei . . . . . caștune pentru cheltulele și onorar de avocat, asupra imobilelor noastre și a uzufructului lor înscris în cartea funduară a comunei . . . . .  
. . . . .  
. . . . .

consimțind ca să se intabuleze în favoarea creditoarei noastre acest drept de ipotecă, fără altă întrebare a noastră, fiind banca creditoare îndreptățită să prezinte singură acest act judecătoresc competente, secția cărților funduare, pentru intabularea dreptului de ipotecă, fără concursul nostru, servindu-l acest act drept procură.

Mal departe ne învoim ca tot în rangul de înscrisere al acestui act să se cuprindă și încaseze toate datoritiile, fără considerare dacă sunt contractate înaintea acestui act și dacă sunt datoritiile noastre directe sau dacă suntem obligați pentru alții, în calitate de avalșiți, emitenți, giranși etc. servind această ipotecă drept garanție pentru toate împrumuturile ce am contractat la banca creditoare ca debitori direcți în trecut sau ce vom contracta de acum înainte.

Când vom fi replătit o parte din credit, banca creditoare va putea să ne lichideze din nou sume până la concurența ipotecii și acestea vor fi garantate prin ipoteca prezentă fără nicio altă formalitate.

6. Subsemnașii debitori suntem obligați a asigura toate imobilele ipotocate contra incendiului la un institut de asigurare acceptat de banca creditoare până la concurența sumei împrumutate. Polișa de asigurare o vom depune la Banca creditoare, fiind obligați a plăti punctual primele de asigurare și a notifica dreptul ipotecat al Băncii creditoare la institutul de asigurare.

Banca creditoare este în drept dar nu este obligată, ca în debitul nostru să anticipeze primele de asigurare. În caz de sinistru, banca creditoare este în drept să ridice suma desdauării, fără nicio altă formalitate sau intervenție din partea subsemnașilor și să o folosească pentru achitarea datoriei noastre, servind actul prezent în primința aceasta drept cesiune.

7. Toate spesele, comistoanele, timbrele, competențele Statului care se vor lăsa cu ridicarea, asigurarea, replățirea, încasarea și degrevarea acestui împrumut, subsemnații debitori suntem obligați a le plăti, respective în caz de antelapare a le restitui în 8 zile după somație. La aceste sume avansate de bancă va curge dobânda stabilită la punctul 4.

8. În caz de executare a prezentului act fie mobilă, fie imobilă, subsemnații debitori ne obligăm a achita în afară de spesele stabilite judecătorește d-lui avocat delegat de banca creditoare cu executarea, un onorar de avocat în sumă de Lei . . . . asupra cărui recunoaștem că nu vom putea face nicio discuțiune.

9. Toate sumele datorate pe baza acestui act se vor achita la sediul Băncii creditoare.

10. Orice sumă primită de bancă va fi imputată în primul rând asupra dobânzilor datorite, apoi asupra cheltuielilor și onorariului de avocat convenit și numai după acoperirea acestora asupra capitalului.

11. În caz de neplată la termen a împrumutului precum și în cazul că, nu am respecta oricare dintre condițiile acestui contract de împrumut, sau când s'ar face contra subsemnațiilor debitori un început de executare sau s'ar cere faliment contra noastră, prezentul act devine imediat exigibil, banca creditoare având dreptul ca fără somațiune, punere în întârziere sau chemare în judecată să investească acest act cu formulă executorie și să ceară punerea lui în executare, urmărind fie imobilul ipotecat, fie orice altă avere a noastră mobilă sau imobilă, așa cum banca creditoare va crede de cuviință, concomitent sau în ordinea în care va voi, cu derogare la dispozițiile art. 1288 Cod. Civ.

12. Nicio modificare sau renunțare la drepturile băncii creditoare nu poate fi invocată, decât dacă ar fi specificată în mod expres într'un act autentic emanând de la banca creditoare, care să specifice o atare renunțare, orice îngăduință acordată de banca creditoare neputând fi considerată ca o renunțare la drepturile creditoare rezultând din prezentul act.

13. Pentru corespondență și pentru îndeplinirea actelor procedurale în caz de proces și executare, subsemnații debitori facem alegere de domiciliu în comuna . . . . strada . . . . Nr. . . . .

14. Pentru executarea (investirea cu formulă executorie, ordonarea execuției silite, etc.) prezentului act, cât și pentru judecarea oricărui litigiu rezultat din el, părțile contractante aleg competența exclusivă a judecătoriei . . . .

15. Subscriși . . . . . lucrând în numele și pentru . . . . . sucursala . . . . . declarăm că am dat cu împrumut suma de Lei . . . . . adică Lei . . . . . D . . . . . în condițiile de mai sus".

În conformitate cu dispozițiile prevăzute de legislația extinsă (art. 1772 Cod. civil) contractul de împrumut cu garanție ipotecară este valabil numai redactat sub formă autentică.

## CRONICA

**Registrul de casă.** Fișele acestui registru nu trebuie timbrate, deoarece nu este prevăzut între registrele pe care le amintește Art. 4, par. 19 din Legea timbrului.

Direcțiunea timbrului a confirmat acest punct de vedere prin o adresă către Tribunalul Ilfov, care e depusă acolo în original.

**Banca Națională a României își va ține adunarea generală la 20 Februarie 1944, în clădirea sediului central din București.**

În program este luată descărcarea Consiliului și Censorilor pentru gestiunea a. 1943. Se va hotărî asupra împărțirii profitului net și se vor alege trei consilieri în locul d-lor C. Stocescu, M. Romniceanu și Gh. N. Leon. Se va alege și un censor în locul d-lui Ilie Mecu, și un nou consilier în locul decedatului vice-gubernator Oscar Kiriacescu.

**Petroșani S. A.** În urma unei convențiuni dintre Ministerul de Finanțe și Banca Națională de o parte, iar de altă parte Soc. Petroșani, s'a acordat acestei societăți un împrumut de 19 mil. Rm. pentru cumpărarea de mașini, aparate și materiale cu scopul instalării fabricii „Goxeria Lupeni pentru fabricarea coxului”.

**Industria de petrol** a suferit mari pagube în urma evenimentelor de război și refacerea sondelor și rafinăriilor este o necesitate imperioasă. Pentru a facilita această acțiune, s'a deschis prin Decret-Lege un credit de trei miliarde Lei, în contul Ministerului de finanțe.

**Producțiunea cafelei** a fost în a. 1934 de 23.6 mil. chintale à 50 kg. Din totalul acesta mondial Brazilia a produs 2/3-a parte. Ambele Americi împreună, au produs 88 1/2% din producțiunea totală, de unde rezultă că patria de baștină a

cafelei, adică Africa, produce numai o neînsemnată parte a consumului.

**Recolta anului 1943** a fost de 948 000 vagoane á 10.000 Kg. Din cantitatea aceasta s'au reţinut 116.000 vag. pentru însămânşare şi 490.000 vag. pentru consumul intern. Restul e bun pentru export.

**Exploatarea societăţilor (bunurilor) străine** se face de către „Direcţiunea lichidărilor externe şi însuşează azi o valoare de 4 miliarde Lei, proprietatea alor 3 744 supuşi străini.

**Calculul cotizaţiilor** pentru Asigurările sociale, pentru sume acordate sporadic de întreprindere. Spre pildă gratificaţiile sunt considerate ca accesorii conf. Art. 100 L. A. S. şi se adaugă la salariul lunel când se plătesc.

În luna când salariul plus accesoriile depăşesc plafonul supus asigurării obligatorii (Lei 30.000), încadrarea se va face la ultima clasă de cotizare (clasa 10-a) întru cât conform Art. 2 din L. A. S. câştigul nu depăşeşte în mod obţinut plafonul.

**Import-export.** După publicaţiuni mai nou rezultă că comerţul nostru extern cu Germania şi Italia în a. 1941 şi 1942 arată un excedent de 13.7 miliarde Lei în favoarea României. Periodul ianuarie-lunie 1943 este deficitar cu 6 miliarde Lei.

**Pensii de bătrâneţe.** Mişcarea modernă în domeniul ocrotirilor sociale, a adus în discuţie şi asigurarea existenţei muncitorilor agricoli la bătrâneţe. Primul stat care a rezolvat această problemă este Bulgaria. Condiţiile principale pentru ca cineva să beneficieze de acest favor, este să fie bulgar etnic şi membru la „Asociaţia agricolă economică“. Acei care beneficiază deja de pensii din altă parte, nu pot fi luaţi în considerare. Pensile agricole nu pot fi poprite, nici amanetate. Maximalul pensiei este de 3.600 Leva anual. Ea se plăteşte în rate trimestriale anticipate. Beneficiarul trebuie să fi împlinit vârsta de 60 ani. Toate actele pentru obţinerea pensiei sunt scutite de taxe.

Fondul de pensii se alimentează din următoarele:

1. Cotizaţii de membru plătite la „Asociaţia agricolă economică“;
2. Vărsământul de 5% din valoarea mărfurilor exportate;
3. O cotă anuală a statului.

Adminstrarea fondului se face de către un comitet permanent al „Direcţiunii pensiilor“. Evidenţa pensionarilor e ținută de către primăriile comunale. Fiecare pensionar trebuie să aibe un carnet de pensii vizat de organele comunale.

În fiecare an se face un buget al Fondului care e supus aprobării parlamentului. Fondul se păstrează la Banca Naţională a Bulgariei.

**O nouă linie ferată.** Ca urmare a acţiunii guvernului de a înzestra ţara cu noua linie de comunicaţie şi trafice, s'a inaugurat nu de mult linia ferată Caracal-Roşiori de Vede. Aceasta este o parte a liniei de mult protectate Craiova-Roşiori-Bucureşti care deschide perspective noi de trafice pe întinsul şes al Dunării. Linia are şi o mare însemnătate strategică, descongestionând actuala linie principală Craiova-Slatina-Piteşti-Ploeşti-Bucureşti.

**Transferări de populaţie.** În urma evenimentelor s'au strămutat în decursul acestui războiu circa 30 mil. persoane care se repartizează astfel:

- 12 mil. deplasaţi spre Est în Rusia;
- 11 $\frac{1}{2}$  mil. muncitori transferaţi în Germania;
- 2 $\frac{1}{2}$  mil. Germani transferaţi în Polonia;
- 4 mil. Evrei strămutaţi în toată lumea.

În felul acesta asistăm la o nouă migraţiune a popoarelor, care întrece în proporţii migraţiunile dela începutul Evului Mediu.

**Arderea hârtiei vechi şi de maculatură.** În Mon. Of. din 17 Noembrie a. c. Nr. 269 vedem că se interzice arderea de orice fel de hârtii vechi şi uzate, atât în oficiile publice cât şi în întreprinderile particulare. Excepţiile fac numai acte secrete ale instituţiunilor publice, care în anumite condiţii trebuie chiar nimicite prin ardere.

**Impunerea cheltuielilor de reprezentare.** Art. 33 din Legea contribuţiunilor directe prevede scăderea tuturor cheltuielilor generale care sunt în o legătură necesară cu bunul mers al întreprinderii. Art. 44 cere ca aceste cheltuieli să fie justificate cu acte legale.

În legătură cu aceasta, Decretul-Lege publicat în Monitorul Oficial din 12 Septembrie 1942, dispune că scăderea cheltuielilor sus menţionate se referă numai la cheltuielile de reprezentare făcute exclusiv de conducătorii întreprinderii, va să zică nu intră în această prevedere cheltuielile similare ale altor angajaţi.

Decretul amintit mai prevede ca cheltuieli de reprezentare o cotă de cel mult 10% a salariului.

# „BANCA POPORALĂ”, casă de credit popular, Arpașul de jos, jud. Făgăraș.

Capital social: Lei 500.000 — Inscrisă în Registru al Bancar 14/1934. Fond de rezervă: Lei 80.753 —

## CONVOACARE

Domnii acționari ai Institutului de mai sus, prin prezenta se convoacă

### la a 37-a adunare generală

ce se va ține la 17 Februarie 1944, ora 10 în localul Institutului cu următorul

#### PROGRAM:

1. Constituirea biroului;
2. Prezentarea Bilanțului, raportul Consiliului de administrație și cenzori și darea absolutorului;
3. Deciderea definitivă a lichidării Institutului;
4. Escontentarea acționarilor cu valoarea nominală de Lei 500 —.

Se invită toți creditorii, că în termen legal să își prezinte, orice creanțe ce crede, că ar avea față de societate.

#### CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Active		Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1943		Pasive	
	Lei	b.		Lei	b.
Casa numerar . . . . .	293.173	—	Capital . . . . .	500.000	—
Casa de Economii Cee. . . . .	349.226	—	Fond de rezervă . . . . .	80.753	—
			Profit și pierdere . . . . .	1.646	—
				<u>582.399</u>	
					<u>582.399</u>

Debit		Contul Profit și Pierdere		Credit	
	Lei	b.		Lei	b.
Chirie . . . . .	6.000	—	Realizări dela Mobilier . . . . .	49.999	—
Impozite . . . . .	6.382	—	Realizări dela Efecte . . . . .	30.447	—
Cheltuieli . . . . .	12.354	—	Debânzi dela Creanțe în Conversiune . . . . .	12.846	—
Salare . . . . .	12.000	—			
Amortisment din aplicarea legii conversiunii	54.930	—			
Profit . . . . .	1.646	—			
				<u>93.292</u>	
					<u>93.292</u>

Arpașul de jos, la 31 Decembrie 1943.

#### CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Gh. Cucu

ss. Nicolae F. Boierfu

ss. Gheorghe Lupșor

ss. Gheorghe Boierfu, contabil

Subsemnații cenzori, am censurat și verificat prezentul Bilanț și l-am aflat în consonanță cu legea bancară.

ss. Gheorghe G. N. Vasu

ss. Petre Boieriu

ss. Gheorghe Frâncu, expert contabil



**Formalism.** Un ziar de specialitate ne informează, prin câte formalități trebuie să treacă un vapor din porturile noastre, pentru ca să poată circula. Dăm și noi mai jos această interesantă statistică:

6—16	formalități la poliția sanitară a portului;
3—16	” ” poliția etnilă a portului;
26—50	” ” căpitania portului;
30—150	” ” ofițerul vamal;
3—10	” Banca Națională;
20—40	” diferite alte autorități;

Pentru îndeplinirea acestor formalități sunt necesare cel puțin 5—10 zile, dar de obicei și mai multe. Statisticianul care și-a luat mîgăloasa osteneală de a aduna datele de mai sus, a mai calculat în orele sale de melancolică contemplație, că toate aceste formalități, dacă, s'ar concentra la o singură comisie, s'ar putea reduce în așa fel, că traficul ar sporta cu 20—25%, fără ca să fie necesar un spor de vapoare.

\*

**Surogat de carne.** Iată deci că avem și carnea sintetică. De astădată nu e vorba de o nouă minune a chimistului german, căci surrogatul a fost născocit în orașul St. Louis din Statele-Unite. Cu toate acestea, fabrica din care a eșit ideea, pare a fi totuși în ceva legătură cu genul german, căci numele de Anhauser-Busch nu e de răsunet anglo saxon.

Surogatul amintit este o pulbere de culoare brună și se extrage din drojdit de bere, adecă proteina, melasă, amoniac. Aerul joacă un rol însemnat în prefacerea chimică, deoarece prin cazanul în care fermentează această compoziție trebuie să treacă 28 m<sup>3</sup> aer pe minut.

---

*Dacă în urma unor eventuale bombardamente aeriene, străzile din centrul orașului ar fi cuprinse de incendii mari, populația respectivă se va evacua în cele mai apropiate piețe și parcuri.*

---



---

## „SOLIDARITATEA”

### Asociațiune de institute financiare ca însoțire, Sibiu.

---

## CONVOCARE.

Băncile cari fac parte din Asociația „SOLIDARITATEA”, sunt rugate să ia parte prin reprezentanți autorizați la

### adunarea generală ordinară,

care se va ține în ziua de *Duminică, 30 Ianuarie 1944, orele 10 a. m.*, la Sibiu, în sala de ședințe a băncii „ALBINA”, institut de credit și de economii Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 20 cu următoarea

#### ORDINE DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului de administrație, citirea raportului Consiliului de cenzori pentru gestiunea anilor 1940; 1941; 1942 și 1943, prezentarea bilanșurilor încheiate per 31 Decembrie 1940; 1941; 1942 și 1943, precum și a conturilor Profit și Pierdere încheiate per 31 Decembrie 1940; 1941; 1942 și 1943;
2. Descărcarea Consiliului de administrație și a Consiliului de cenzori pentru gestiunea lor pe anii 1940; 1941; 1942 și 1943;
3. Alegerea Consiliului de administrație și a Consiliului de cenzori;
4. Taxele de membru pe anul 1944.

Sibiu, 2 Ianuarie 1944.

ss. Dr. Aurel Vlad  
președintele „Solidarității”.

Băncile cari din motive de economie nu pot trimite reprezentanți, sunt rugate să trimită procuri semnate și timbrate în regulă, pentru a fi reprezentate de persoane cari vor lua parte la adunare. Procurile se vor trimite până cel mai târziu la 26 Ianuarie 1944 pe adresa „SOLIDARITĂȚII” din Sibiu sau pe adresa băncii „ALBINA” institut de credit și de economii, Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 20.

# „SOLIDARITATEA“, asociațiune de institute financiare ca însoțire, Sibiu.

ACTIV.	Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1940.				PASIV.		
	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	
Titluri rom. cotate la bursă . . . . .	20.000	—			Capital de cvote . . . . .	34.300	—
„ „ necotate . . . . .	150	—	20.150	—	Fond de rezervă . . . . .	45.912	—
Plas. Fond. Bir. de Inf. . . . .			17.800	—	„ Informații . . . . .	17.800	—
Pierdere . . . . .			328.692	—	Diverși creditori . . . . .	268.630	—
			<u>366.642</u>	—		<u>366.642</u>	—

DEBIT.	Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1940.				CREDIT.		
	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	
Pierdere transportată . . . . .	151.307	—			Abonamente . . . . .	39.101	—
Chelt. generale . . . . .	294.890	—			Inserțiuni . . . . .	84.413	—
Salare . . . . .	159.382	—			Cotizații . . . . .	346.045	—
Chelt. redacție Revista Economică . . . . .	35.610	—			Dobânzi . . . . .	4.894	—
„ tipărirea „ . . . . .	117.318	—			Pierdere . . . . .	328.692	—
„ porto . . . . .	13.662	—					
Impozite . . . . .	30.976	—					
			<u>803.145</u>	—		<u>803.145</u>	—

Sibiu, 31 Decembrie 1940.

## CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Dr. Aurel Vlad, președinte.      ss. Ionel Comșa.      ss. Dr. Mihai Veliciu.      ss. Dr. Nicolae Petra.  
 ss. Adrian Cristea.      ss. Romulus Boldea.

Subsemnatul Comitet de Censori am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine și în consonanță cu registrele asociației.

Sibiu, 15 Februarie 1941.

ss. Dr. Oct. Sglimbea.      ss. Dr. Nicolae Marcu.      ss. Iuliu Enescu.

ACTIV.	Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1941.				PASIV.		
	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	
Disponibil la bănci . . . . .	50.100	—			Capital de cvote . . . . .	34.300	—
Portofoliu de titluri:					Fond de rezervă . . . . .	70.000	—
a) Efecte publice v. n. Lei 10.000	8.750	—			Diverși creditori . . . . .	214.610	—
b) Acțiuni cotate la bursă . . . . .	20.000	—					
c) Acțiuni necotate la bursă . . . . .	150	—	28.900	—			
Pierdere . . . . .			239.910	—			
			<u>318.910</u>	—		<u>318.910</u>	—

DEBIT.	Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1941.				CREDIT.		
	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	
Pierdere reportată . . . . .	328.692	—			Abonamente . . . . .	44.330	—
Cheltuieli generale . . . . .	24.234	—			Inserțiuni . . . . .	15.105	—
Salare . . . . .	81.004	—			Cotizații . . . . .	324.956	—
Cheltuieli cu tipărirea Revistei Economice . . . . .	121.128	—			Dobânzi . . . . .	1.477	—
Chelt redacție Rev. Econ. . . . .	64.579	—			Pierdere . . . . .	239.910	—
Cheltuieli Porto . . . . .	3.541	—					
Impozite . . . . .	2.600	—					
			<u>625.778</u>	—		<u>625.778</u>	—

Sibiu, 31 Decembrie 1941.

## CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Aurel Vlad, președinte.      Adrian Cristea.      Dr. Nerva Iercan.      Dr. Mihai Veliciu.      Dr. N. Petra.  
 Dr. Coriolan Băran.      Romulus Boldea.      Ionel Comșa.      Valer Pascu.

Subsemnatul Comitet de Censori am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine și în consonanță cu registrele asociației.

Sibiu, 20 Februarie 1942.

Dr. Oct. Sglimbea.      Dr. Nicolae Marcu.      Iuliu Enescu.

**„SOLIDARITATEA“, asociațiune de institute financiare ca însoțire, Sibiu.**

ACTIV.		Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1942.		PASIV.	
		Lei	b.		
Disponibil la bănci . . . . .		116.120	—	Capital de cvote . . . . .	34.300
Portofoliu de titluri:				Fond de rezervă . . . . .	70.000
a) Efecte publice v. n. Lei 10.000	8.750	—		Diversi creditori . . . . .	195.490
b) Acțiuni cotate la bursă . . . . .	20.000	—			
c) Acțiuni necotate la bursă . . . . .	150	—	28.900		
Pierdere . . . . .			154.770		
			<u>299.790</u>		<u>299.790</u>

DEBIT.		Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1942.		CREDIT.	
		Lei	b.		
Pierdere reportată . . . . .		239.910	—	Abonamente Rev. Econ. . . . .	87.177
Cheltuieli generale . . . . .		33.169	—	Inserțiuni . . . . .	46.410
Salare . . . . .		57.200	—	Cotizații . . . . .	207.925
Chelt. tipărirea Rev. Econ. . . . .		120.750	—	Dobânzi . . . . .	2.652
Chelt. redacție . . . . .		44.840	—	Pierdere . . . . .	154.770
Cheltuieli Porto . . . . .		3.065	—		
			<u>498.934</u>		<u>498.934</u>

Sibiu, la 31 Decembrie 1942.

**CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:**

Dr. Aurel Vlad, președinte. Ionel Comșa. Adrian Cristea. Romulus Boldea. Dr. Mihai Veliciu.  
Dr. Coriolan Băran. Dr. Nicolae Petra. Dr. Nerva Iercan. Valer Pascu.

Subsemnatul comitet de censoredi am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine și în consonanță cu registrele asociației.

Sibiu, 15 Februarie 1943.

Dr. Oct. Sglimbea. Dr. Nicolae Marcu. Iuliu Enescu.

ACTIV.		Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1943.		PASIV.	
		Lei	b.		
Disponibil la bănci . . . . .		136.600	—	Capital de cvote . . . . .	34.300
Acțiuni cotate la bursă . . . . .	28.750	—		Fond de rezervă . . . . .	70.000
Acțiuni necotate la bursă . . . . .	150	—	28.900	Diversi creditori . . . . .	195.490
Pierdere . . . . .			134.290		
			<u>299.790</u>		<u>299.790</u>

DEBIT.		Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1943.		CREDIT.	
		Lei	b.		
Pierdere reportată . . . . .		154.770	—	Abonamente . . . . .	121.490
Cheltuieli generale . . . . .		32.545	—	Inserțiuni . . . . .	49.100
Salare . . . . .		104.500	—	Cotizații . . . . .	225.245
Chelt. tipărirea Rev. Econ. . . . .		178.250	—	Dobânzi . . . . .	3.946
Chelt. redacție . . . . .		52.750	—	Pierdere . . . . .	134.290
Impozite . . . . .		9.258	—		
			<u>532.071</u>		<u>532.071</u>

Sibiu, 31 Decembrie 1943.

**CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:**

Dr. Aurel Vlad, președinte. Ionel Comșa. Adrian Cristea. Romulus Boldea. Valer Pascu.  
Dr. Nerva Iercan. Dr. Coriolan Băran. Dr. Nicolae Petra. Dr. Mihai Veliciu.

Subsemnatul Comitet de censoredi am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine și în consonanță cu registrele asociației.

Sibiu, 10 Ianuarie 1944.

Dr. Oct. Sglimbea. Dr. Nicolae Marcu. Iuliu Enescu.

# „OLTEANA“, cassă de economii, s. p. a. în Viștea de jos.

Capital Lei 1.000.000.— Inscrisă în Reg. Soc. Banc. sub Nr. 40 din 2 Oct. 1934. Fond de rezervă Lei 136.500.—

## CONVOACARE.

Domnii acționari ai casei de economii „OLTEANA“, societate pe acții în Viștea de jos, sunt invitați în vrtutea Art. 27 din statute la

### a L-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Viștea de jos, în sala de ședințe a societății la 26 Februarie 1944, orele 11 a. m. Dacă în această zi numărul acționarilor nu va fi corespunzător pentru a aduce hotărâri valide, adunarea se va ține în 6 Martie 1944 în același loc, cu același program, la aceeași oră.

### ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Administratorului și a Censorului, Exp. Contabil;
3. Aprobarea Bilanțului și descărcarea Administratorului și a Censorului;
4. Fixarea dividendei pe anul 1943;
5. Eventuale propuneri prezentate conform statutelor.

Viștea de jos, la 8 Ianuarie 1944.

Administrator și Censor

Activ.		Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1943.		Pasiv	
		Lei	b.	Lei	b.
<i>Casa:</i>				Capital social . . . . .	1.000.000.—
Numerar efectiv . . . . .	245.345.—			<i>Fond de rezervă:</i>	
<i>Disponibil la bănci:</i>				Rezervă legală . . . . .	136.500.—
În țară . . . . .	100.000.—			Alte fonduri . . . . .	273.000.—
<i>Portofoliu de titluri:</i>				<i>Fond de amortisment:</i>	
Cu venit variabil necotat la bursă . . . . .	500.000.—			Pentru creanțe dubioase . . . . .	60.000.—
<i>Plasamentul fondului de rezervă:</i>				<i>Depuneri spre fructificare:</i>	
Efecte publice garantate de Stat . . . . .	24.270.—			Pe lirete de economii nominative pe termen . . . . .	2.481.630.—
<i>Creanțe în conversiune, conf. Legii din 7/IV 1934</i>				<i>Efecte de plată:</i>	
cota redusă în portofoliu . . . . .	1.068.990.—			La B. N. R. . . . .	640.000.—
<i>Portofoliul de scont:</i>				Interese transtitori . . . . .	37.000.—
Imprumuturi agricole . . . . .	2.643.840.—			Dividende neridicate . . . . .	1.460.—
<i>Imobile:</i>				Profitul anului . . . . .	60.855.—
Pentru uzul propriu . . . . .	110.000.—				
	4.690.445.—				4.690.445.—

### Conturi de ordine.

Lei	b.	Lei	b.
Cauțiuni statutare . . . . .	35.500.—	Deponenți de cauțiuni statutare . . . . .	35.500.—

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
		Lei	b.	Lei	b.
<i>Cheltuieli de administrație:</i>				<i>Dobânzi încasate:</i>	
Salare . . . . .	72.000.—			Dela sconturi conversiune . . . . .	227.830.—
Diverse . . . . .	83.396.—	155.396.—		Comisioane . . . . .	128.810.—
Impozite . . . . .		103.388.—		Venitele portofoliului de titluri . . . . .	35.442.—
<i>Dobânzi plătite:</i>				Venite dela imobile . . . . .	21.400.—
La depuneri . . . . .	46.315.—			Venite dela depuneri proprii . . . . .	10.972.—
La fonduri . . . . .	19.500.—	65.815.—			
<i>Amortisment la imobile</i>		14.000.—			
Dotajie fondului de amortisment . . . . .		20.000.—			
Profitul anului . . . . .		60.855.—			
		419.454.—			419.454.—

ss. George D. Stănelu, casar,  
contabil autorizat.

Pentru contabilitate: ss. Nicolae I. Borzea,  
contabil autorizat.

Administrator: ss. Nicolae D. Borzea, casar la Banca Furnica și contabil autorizat.

Subsemnatul censor am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine.

Viștea de jos, la 8 Ianuarie 1944.

Censor: ss. Titus Savu, expert contabil.